

## **P R E F A Ț Ă**

Ieșirea de sub tipar a lucrării "Plăți electronice" constituie efectiv un eveniment editorial, pentru că autorul și-a propus, și a reușit, să trateze sintetic o materie amplă, deosebit de complexă, care stârnește tentația expunerii în tomuri voluminoase a fiecărei teme în parte. Rezistând acestei tentații, dr.ing. Dan Vasilache s-a concentrat pe esențial și a expus concepte și elemente fundamentale, definitorii pentru instrumentele și sistemele prin care se derulează procesul de mare diversitate pe care îl reprezintă plățile electronice.

Trebuie subliniat că deși domeniul este arid, aparent ermetic pentru cei din afară, lucrarea de față apare primitoare, explicită, cu exemple accesibile. Ca atare, nu se limitează la câțiva experți ci se adresează unui cerc larg de cititori, respectiv toți cei implicați sub diferite forme într-o activitate cuprinzând toate sectoarele vieții economice. Datorită faptului că fiecare capitol este tratat de sine stătător și poate fi înțeles chiar independent de restul lucrării, este posibilă utilizarea pentru informație și aplicații a părților ce răspund unei anumite preocupări practice.

În mare parte lucrarea prezintă operațiuni existente, care se derulează de câțva timp în România, așa încât se pot înțelege mai bine și identifica căi de dezvoltare a sistemelor de interes imediat pentru bănci, firme comerciale, persoane fizice. Alte capitole, precum cel rezervat cardului cu cip, aduc necesare informații pentru activități care sunt încă într-o fază pregătitoare în țara noastră, așa că descrierea instrumentului, tehnicile de securitate și modalitățile practice de funcționare în exterior sunt foarte utile în această perioadă pregătitoare.

Este de subliniat de asemenea utilitatea prezentării, cu elemente tehnice și exemple concrete, a comerțului electronic, aflat încă într-o etapă incipientă în România, în care mai există destule neclarități și rețineri din partea potențialilor participanți.

Străbătând întreaga lucrare se ajunge la concluzia că autorul a realizat un instrument de lucru deosebit de folositor, merit să atragă numeroși cititori interesați de evoluția prezentă și viitoare a celui mai dinamic sector al economiei mondiale.

**Radu Negrea**  
**Secretar general al**  
**Asociației Române a Băncilor**

## **Mulțumiri**

Mulțumesc domnilor Cristian Bejan și Nicu Ruse, referenți tehnici, directori ai companiei PayNet, unicul procesator român independent de tranzacții cu carduri, cu care am avut plăcerea de a fi coleg pentru o vreme, pentru citirea atentă a manuscrisului acestei cărți, însoțită de critici decent exprimate dar pe alocuri nemiloase, urmare a cărora cartea a ieșit cu siguranță mai bună. Dacă cumva nu a ieșit în întregime bună e însă numai datorită autorului.

Mulțumesc doamnei Anca Bălan, director general al companiei Chronos Serv-Invest, pentru că a încurajat apariția acestei cărți și i-a asigurat tipărirea, cu un spirit deschis și cu entuziasm.

Mulțumesc domnului Marin Mitroi, director general al companiei Romcard, procesator român de tranzacții cu carduri, un pionier și un promotor al domeniului plăților prin carduri în România, pentru verificarea capitolului referitor la comerțul electronic național.

Mulțumesc anticipat tuturor cititorilor care vor dori să-mi dea o sugestie, sau să prezinte o părere critică, ambele exprimate cu scopul de a îmbunătăți o eventuală a doua ediție. Îi rog să-mi scrie la [davas@dia.kappa.ro](mailto:davas@dia.kappa.ro).

**Dan Vasilache**  
**Septembrie 2004**

## **Notă către cititor.**

1. După cunoștința autorului prezenta carte este prima carte referitoare la domeniul plăților electronice care apare în România. Cartea este, în esență, o introducere în noțiunile și conceptele plăților electronice așa cum apar acestea în lume la data scrierii acestei cărți. Desigur, într-o introducere, nu au putut fi întotdeauna cuprinse toate detaliile care, altundeva (poate într-una, sau mai multe, cărți ulterioare), și-ar fi găsit locul și ar fi fost utile.

Interesantul domeniu al plăților electronice este deosebit de dinamic, cu un dinamism care s-a accentuat prin anii '70 odată cu globalizarea plăților prin carduri, și a fost apoi susținut de ubicuitatea Internetului, a telefoanelor mobile, a sistemelor informatice și, mai ales, a sistemelor de telecomunicații. Un astfel de dinamism va trece în istorie unele din metodele și sistemele de plată electronică prezentate în această carte și va aduce în atenție altele noi. Autorul speră însă să fi putut cuprinde toate, sau aproape toate, noțiunile și conceptele care formează baza, temelia, înțelegerii domeniului.

Domeniul plăților electronice este multidisciplinar având ca infrastructură calculatoarele (hardware și, mai ales, software), telecomunicațiile și conceptele de bază din domeniul bancar și din contabilitate. Cartea prezentă ar fi putut fi scrisă pentru tehnicieni (cu accentul pe modul tehnic, ingineresc, de implementare a plăților electronice) sau pentru economiști și totodată pentru un public mai larg non-tehnic (cu accentul pe descrierea, explicarea și indicațiile de utilizare a plăților electronice). Cartea se adresează publicului mai larg din a doua categorie, fiind destinată în principal celor din domeniul economic (management, financiar, contabilitate), inginerilor, precum și publicului larg de intelectuali și studenți.

2. Majoritatea covârșitoare a informațiilor, tipărite sau electronice, referitoare la plățile electronice se află în limba engleză, sau și în limba engleză. Din acest motiv autorul a menționat frecvent, pe lângă traducerea în limba română, și expresia echivalentă din limba engleză. Autorul crede că acest lucru va ușura mult cercetarea literaturii de specialitate de către cititorii ce vor dori să meargă mai departe cu studiul acestui interesant și dinamic domeniu. Asocierea expresiei englezești originare la cea tradusă în română are o importanță cu atât mai mare cu cât, în prezent, și în cazul unor expresii englezești importante, nu există o expresie sau un termen românesc stabilit. Autorul recunoaște că în această privință a încercat unele gesturi de pionierat, introducând în scris expresii

și termeni noi în română, neexistente în nici-un dicționar român, cum ar fi, de exemplu, ePlăți, eComerț, ePortmoneu, eCec, eBani sau mComerț. Acest lucru nu a fost atât de comod cum pare ținând seamă de faptul că, în limba engleză, aceeași expresie sau termen poate avea frecvent înțelesuri diferite funcție de context, cum ar fi, de exemplu, cazul termenilor settlement și on-line.

3. În sprijinul aceluiași cititori eventual pasionați de acest domeniu al plăților electronice, autorul a introdus în categoria bibliografie un număr mare de adrese de Internet la care se pot găsi, uneori numai acolo, din belșug informații ale domeniului. Bibliografia și notele diverse sunt plasate la finele fiecărui capitol, în vreme ce la sfârșitul cărții se află o bibliografie generală. Autorul atrage totuși atenția că nu toate informațiile aflate în pagini de Internet sunt exacte, complete sau adevărate, și că este mai întodeauna de dorit cercetarea (după principiul 'Dacă Google nu e, nimic nu e') mai multor surse care tratează o aceeași problemă.

Din nefericire nu poate exista nici o certitudine că, la momentul consultării de către cititor, adresa de Internet furnizată de autor și valabilă la momentul scrierii cărții, mai există. Din fericire această incertitudine se referă la un număr acceptabil de mic de cazuri. Deasemenea autorul dorește să sublinieze că nu i-a fost posibil să indice întreaga bibliografie, tipărită sau electronică, cercetată, volumul acesteia fiind mult prea mare (numărul de sisteme, scheme, soluții, etc, din întreaga lume, destinate plăților electronice, care a fost studiat, este mai mare de două sute).

Dan Vasilache

Septembrie 2004